

(Návrh)

ZÁKON

z ... 2021,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení zákona č. 650/2005 Z. z., zákona č. 692/2006 Z. z., zákona č. 342/2007 Z. z., zákona č. 643/2007 Z. z., zákona č. 61/2008 Z. z., zákona č. 491/2008 Z. z., zákona č. 498/2008 Z. z., zákona č. 5/2009 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 70/2009 Z. z., zákona č. 97/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z. z., zákona č. 291/2009 Z. z., zákona č. 305/2009 Z. z., zákona č. 576/2009 Z. z., zákona č. 93/2010 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 346/2010 Z. z., zákona č. 547/2010 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 262/2011 Z. z., zákona č. 331/2011 Z. z., zákona č. 236/2012 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 204/2013 Z. z., zákona č. 305/2013 Z. z., zákona č. 1/2014 Z. z., zákona č. 195/2014 Z. z., zákon č. 307/2014 Z. z., zákona č. 353/2014 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 139/2015 Z. z., zákona č. 174/2015 Z. z., zákona č. 397/2015 Z. z., zákona č. 398/2015 Z. z., zákona č. 401/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 444/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 316/2016 Z. z., zákona č. 152/2017 Z. z., zákona č. 236/2017 Z. z., zákona č. 274/2017 Z. z., zákona 161/2018 Z. z., zákona č. 314/2018 Z. z., zákona č. 321/2018 Z. z., zákona č. 3/2019 Z. z., zákona č. 6/2019 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., zákona č. 54/2019 Z. z., zákona č. 214/2019 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 312/2020 Z. z. a zákona č. 423/2020 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 71 odsek 1 znie:

„(1) Obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil,

a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.“

2. V § 71 ods. 2 sa na konci bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.“.

3. V § 72 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera, ktoré preukazujú dôvodnosť trestného stíhania a konkrétne skutočnosti, ktoré zakladajú dôvod väzby podľa § 71; v odôvodnení sa súd vysporiada aj s tým, prečo nenahradil väzbu podľa § 80 alebo § 81. V prípade väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) výrok rozhodnutia o väzbe obsahuje aj označenie zákonného ustanovenia o lehote podľa § 76 ods. 8 alebo 9, odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie konkrétnych skutočností, ktoré zakladajú dôvodnú obavu, že obvinený bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo z ktorých je zrejmé, že tak obvinený už konal; tieto skutočnosti uvedie už prokurátor vo svojom návrhu.“.

Doterajšie odseky 2 až 6 sa označujú ako odseky 3 až 7.

4. V § 72 ods. 3 sa vypúšťa druhá veta.

5. V § 72 ods. 4, § 83 ods. 2, § 190 ods. 3 a § 194 ods. 1 písm. b) sa slová „§ 76 ods. 3 alebo 4“ nahrádzajú slovami „§ 76 ods. 3, 4 alebo 10“.

6. V § 73 ods. 5, § 81 ods. 2, § 302 ods. 2, § 304 ods. 2, § 348 ods. 3 a § 349 ods. 4 sa slová „§ 72 ods. 2“ nahrádzajú slovami „§ 72 ods. 3“.

7. V § 76 odsek 2 znie: „Ak nie je v odseku 8 ustanovené inak, základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov. Prokurátor je povinný prepustiť obvineného na slobodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty, ak nepodá najmenej dvadsať pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty; to neplatí, ak sa lehota väzby posudzuje podľa odseku 8.“.

8. V § 76 ods. 3 a § 87 ods. 2 sa slová „§ 72 ods. 3“ nahrádzajú slovami „§ 72 ods. 4“.

9. V § 76 sa za odsek 7 vkladajú nové odseky 8 až 10, ktoré znejú:

„(8) Ak je obvinený vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) založeného na dôvodnej obave, že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, väzba z tohto dôvodu môže trvať najviac päť mesiacov. Ak nebol obvinený, ktorý nie je vo väzbe súčasne aj z iného dôvodu, prepustený z väzby pred uplynutím lehoty podľa prvej vety, musí byť prepustený z väzby na slobodu písomným príkazom predsedu senátu a v prípravnom konaní prokurátora, ktorý musí byť primerane odôvodnený, najneskôr v posledný deň tejto lehoty. Ak je obvinený vo väzbe súčasne aj z iného dôvodu, rozhodne o zmene dôvodov väzby najneskôr v posledný deň lehoty podľa prvej vety predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený.“.

(9) Ak je obvinený vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b), pretože pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo ak sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin

spáchaný organizovanou skupinou, trestný čin spáchaný zločineckou skupinou, alebo teroristickou skupinou, pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, trestný čin založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297 Trestného zákona, alebo pre trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody na doživotie, odsek 8 sa nepoužije.

(10) Ak sa počas lehoty podľa odseku 8 zistí niektorá z okolností uvedená v odseku 9, rozhodne o ponechaní obvineného vo väzbe nad lehotu podľa odseku 8 najneskôr v posledný deň tejto lehoty súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý zároveň rozhodne do kedy sa lehota väzby predlžuje. Prokurátor takýto návrh podá sudcovi pre prípravné konanie najneskôr desať pracovných dní pred uplynutím lehoty podľa odseku 8; to platí aj vtedy ak najneskôr desať pracovných dní pred uplynutím lehoty podľa odseku 8 podá obžalobu alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste. Ak bola lehota väzby predĺžená, po takomto rozhodnutí je v prípravnom konaní prokurátor povinný postupovať podľa odseku 2 a sudca pre prípravné konanie podľa odseku 3.“

Doterajšie odseky 8 až 10 sa označujú ako odseky 11 až 13.

10. V § 76 ods. 12 sa slová „odseku 6 alebo 7“ nahrádzajú slovami „odseku 6, 7 alebo 8“.

11. V § 76 ods. 13 sa slová „odsekoch 6 a 7“ nahrádzajú slovami „odsekoch 6 až 8“.

12. V § 77 ods. 1 sa slová „§ 76 ods. 6 a 7“ nahrádzajú slovami „§ 76 ods. 6 až 8“.

13. V § 77 ods. 3 sa slová „§ 380 ods. 2 alebo § 403“ nahrádzajú slovami „§ 380 ods. 2, § 403, v konaní podľa § 495 ods. 4 písm. b) alebo osobitného predpisu o európskom zatýkacom rozkaze“.

14. V § 78 sa slová „ods. 8 až 10“ nahrádzajú slovami „ods. 11 až 13“.

15. V § 79 ods. 2 sa za štvrtú vetu vkladá nová piata veta, ktorá znie: „Ak pominie niektorý z dôvodov väzby, rozhodne o zmene dôvodov väzby predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený.“.

16. V § 79 ods. 3 druhej vete sa za slová „bez meškania“ vkladá čiarka a slová „najneskôr do piatich pracovných dní po predložení celého doposiaľ získaného spisového materiálu,“.

17. V § 80 ods. 1 a § 81 ods. 1 prvej vete sa za slová „dôvod väzby“ vkladá čiarka a slová „podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c)“ sa nahrádzajú slovami „okrem dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) alebo ods. 3 písm. b)“.

18. V § 80 ods. 2 a § 81 ods. 1 sa slová „§ 71 ods. 3 písm. a) až c) alebo e)“ nahrádzajú slovami „§ 71 ods. 3 písm. a), c), alebo e)“.

19. V § 83 ods. 3 prvá veta znie: „Odkladný účinok má sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení obvineného z väzby, proti rozhodnutiu, ktorým nebola predĺžená lehota väzby, alebo proti rozhodnutiu, ktorým sa nevyhovelo návrhu prokurátora podľa § 76 ods. 10.“.

20. V § 192 ods. 4 sa na konci prvej a druhej vety vkladá čiarka a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí, ak sa rozhoduje podľa § 76 ods. 10.“.

21. V § 194 ods. 1 písm. b) sa slová „§ 72 ods. 1 písm. a), d) a f)“ nahrádzajú slovami „§ 72 ods. 1 písm. a), d) až f)“.

22. V § 238 ods. 4 sa za slovo „aby“ vkladajú slová „postupom podľa § 76 ods. 10 došlo k rozhodnutiu o väzbe alebo“.

23. V piatej časti sa druhá hlava dopĺňa tretím dielom, ktorý vrátane názvu znie:

„Tretí diel
Osobitné ustanovenie

§ 514a

Na vydávanie osôb medzi Slovenskou republikou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na základe zatýkacieho rozkazu podľa medzinárodnej zmluvy sa primerane použije osobitný predpis o európskom zatýkacom rozkaze.“.

24. Za § 567q sa vkladá § 567r, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 567r
Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. augusta 2021

(1) U obvineného, ktorý je k 1. augustu 2021 vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b), posudzuje sa lehota tejto väzby podľa § 76 ods. 8 v znení účinnom od 1. augusta 2021; ak lehota podľa § 76 ods. 8 v znení účinnom od 1. augusta 2021 k 1. augustu 2021 už uplynula postupuje predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor primerane podľa § 76 ods. 8 druhej a tretej vety v znení účinnom od 1. augusta 2021.

(2) Odsek 1 sa nepoužije, ak obvinený pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo ak sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin spáchaný organizovanou skupinou, trestný čin spáchaný zločineckou skupinou, alebo teroristickou skupinou, pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, trestný čin založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297 Trestného zákona, alebo pre trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody na doživotie, ak súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie rozhodne bez meškania, najneskôr však do 31. augusta 2021, že sa lehota väzby posudzuje podľa § 76 ods. 9 v znení účinnom od 1. augusta 2021; prokurátor takýto návrh sudcovi pre prípravné konanie podá najneskôr do 7. augusta 2021, inak bezodkladne prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený.“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. augusta 2021.